

HEBREW / HEBREU / HEBREO A1**Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio**

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

חלק א':

בחר באחד מהטקסטים שלפניך ונתח אותו.

1A.

לפני המחול

- 5 שלהי דקיץ. בבית רב העיר יחוגו בקרוב חג חתונת הבת הצעירה. הרב היה מכובד בעמו, וקהילתו התכבדה בו. גם שנת שובע הייתה, פירות האילן ופירות האדמה התגוללו בחוצות ממש, ואף הנכשלים בחיים מצאו איזה רווח. וכולם ידעו מראש, כי אף אם חוטאים בני אדם בימות השנה, אמנם מרעישים עליהם בימי הדין ממעל, ואחר זה חוזרים וסולחים להם ועוד כותבים עליהם לפרנסה ולחיים ארוכים בשנה הבאה.
- לפני יום החופה, יום בו מקדש החתן את הכלה לעיני העם והשושבינים עומדים מימין ומשמאל, מכים בתופים וכלי זמר משמיעים קולם, לפני יום זה- הנה ליל מחול מיוחד לבנות העיר. כולן לובשות את בגדיהן החמודים ומתאספות באוהל רחב, בנוי לשם המשתה וימי השמחה, ומרקדות.
- 10 בנות ישראל בעיר קטנה אינן מטיילות ואינן נראות הרבה בחוץ, להן אין תורה ואין מצוות ולא עבודת אלוהים, ואף במלאכה לא תשלחנה ידיהן, בספרים ודאי אינן קוראות. אך בלילי מחול בימי חתונות הן יוצאות ממסגרתן הצרה. כלי הזמר מנגנים, המנורות מאירות. איזה רוחב לב במלוא העולם והרגליים נעות, הגופות סובבים. אין זה חדוזה, כי אם מעגל הנפש וזמזום הנפש. אך בת איתמר הבכירה לא מצאה מרגוע. "ליל המחול" הולך וקרוב ולה אין בגד נאה למען תשימו אז עליה כראוי. אפילו שמץ של בגד אין. ואביה חובש בית המדרש ומשתקע אך בענייני תורה קדומה, לא יבין בכאלה ולא ירגיש.
- 15 ויהי בצהריים ניגשה ריבה'ילה אל אימה והתחילה לדרוש ממנה באופן גלוי ומפורש בגד חדש. "אמי, קראה, השתדלי בעדי, כי יעשה לי בגד נאה ולא אשאר גלמודה בבית בליל המחול." "מה תבקשי?" נתנה עליה אמה קולה, "אין לחם בבית ואף אין שמלה פשוטה. לאברמה'ילה, אחיך הצעיר אין מנעלים לרגליו, והוא הולך יחף אל החדר. דינה אחותך, גונחת זה כמה ימים ואף חלב מעט לא נוכל לקנות בעבורה. מנשה אחיך המלומד, מתמיד בלימודיו כל הימים והלילות ואף אינו בריא כל צרכו. לנו דרושים עצים להסקה לימי החורף. אין קמח אף ליום השבת, והחנווני אינו רוצה לתת לנו בהקפה. ואת- בראשך מקטן רעיון על דבר ליל המחול כאילו אין דבר אחר החסר לנו בעולם."
- 25 "ירוויח האב, קראה ריבה'ילה בכעס, "וימלא צרכינו. למה הוא יושב בבית המדרש כל היום? הן השמיים יוריד לנו האל, אם לא נעמול קשה פה למטה?" "הניחי לאב, אומרת אני לך, קראה האם, "לא די לנו צרותינו עד עתה ואת עוד רוצה לעמוס עלייך חטא של זלזול הורים, בושה וכלימה היא לשמוע כאלה. האב הוא חלש ואינו יכול לעבוד הרבה. ובעיקר, כשהשם יתברך לא ייתן ממעל, מה תועלנה כל תחבולותינו?"
- 30 " אבל אני רוצה ללכת למחול, התחננה ריבה'ילה ולא הבינה טעמיה של אמה כלל. " את המטאטא אקח מפינת הבית ואכה על ראשך ואגרש את הרעיון על דבר ליל מחול מראשך. שבי בבית, השומעת את? לנפשות עניים כמונו אין צורך במחולות ובחתונות. " " האם אין אנו בני אדם?" השיבה ריבה'ילה בקול בכי. " מה לי בחיים? כל החיים אני עובדת בבית כאמה. ערבה אני בעד כל דבר שאינו בא כצריך להיות. האב גוער בי וגם את גוערת בי תמיד. בבוקר עלי להכין את אחי הקטנים ליחדר, ובערב עלי לתקן את בגדיהם. אין מנוח ואין אור בנפשי. ואם פעם אחת בשנה קרואה אני לליל מחול, את עוצרת בעדי. "
- 35 היא עומדת על-יד החלון ובוכה---

מתוך: כתבי ברדיצ'בסקי, דביר
מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, תר"פ, 1920

- מהו הרעיון המרכזי בסיפור?
- מהי מערכת היחסים בין הדמויות המרכזיות בסיפור?
- איזו מציאות משתקפת בסיפור?
- מה מרמזים שלושת הקווים המסיימים את הסיפור?

.1B

מה יעשה אדם

מה יעשה אדם להכשיר את ביתו

יקשר מזוזה לדלתו

יעדר גנה לפתחו

יטוה קורים אל שכנו

ויציב על שלחנו 5

תמונת אביו לימינו.

מה יעשה אדם להכשיר את ביתו

יתלה פעמון לשאתו

ירפד משכב לאיש ואשתו

יקנה משחק לילדו 10

יביט אל תמונת אביו

וקל כף ישתומם על קונו

אלישע פורת מתוך: חושניה, המסגור

תשל"ו, 1975

- מהי הסיטואציה המתוארת בשיר? מה המיוחד בה?

- מהו מבנה השיר, ומהם האמצעים הספרותיים שבו?

- מהו הרעיון המרכזי של השיר? כיצד הוא מובע?

- אילו רגשות מעורר בכך השיר?

חיבור

כתוב חיבור על אחד מן הנושאים האלה.
 בחלק זה של הבחינה עליך לבסס את תשובתך לפחות על שניים מתוך כלל הפריטים בחלק שלוש של הביבליוגרפיה שלמדת.
 התייחסות לחלקים אחרים בביבליוגרפיה מותרת, אך אסור שתהווה את עיקר התשובה.

תנ"ך

2A. מה תפקידן של הנשים ביצירות שלמדת?

2B. מה מקומו של הגורל ביצירות שלמדת?

ספרות חז"ל וימי הביניים

3A. עמוד על הדמיון והשוני ברעיונות המרכזיים הנוגעים לאמונה ביצירות שלמדת בפרוזה ובשירה

3B. נתח את היחסים שבין האדם לאלוהיו במספר יצירות מתקופה זו.

הסיפור הקצר

4A. כיצד נבנה השיא בסיפור הקצר?

4B. מה מקומי ומה בינלאומי בסיפורים הקצרים שקראת? דון בשני היבטים או באחד מהם.

הקיבוץ

5A. כיצד משורטטת ומשתקפת המשפחה והיחסים שבה?

5B. מה המיוחד לישראל בסיפורים על הקיבוץ?

הסכסוך במזרח התיכון

6A. מה הם סוגי היחסים בין המינים? האם הסכסוך משפיע עליהם?

6B. נתח את המציאות המשתקפת ביצירות על הסכסוך. מה לדעתך ריאלי ומה דמיוני בתיאור?

השואה

7A. כיצד מגולם הרוע ביצירות הספרותיות על השואה?

7B. מה החשיבות של הזמן ושל המקום ביצירות על השואה?